

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan alkoholilain neljää pykälää muutettavaksi. Ensiksi ehdotetaan täsmennettäväksi alkoholijuomien maahan-tuontisäännöksiä: alkoholijuomia saa tuoda maahan ilman erillistä maahantuontilupaa, kuitenkin niin, että kaupallisessa ja muussa elinkeinotarkoituksessa alkoholijuomia käytävä tulisi edelleen tarvitsemaan erillisen luvan. Toiseksi ehdotetaan alkoholijuomien ja väkiviinan ulkomaankauppaa koskevan ilmoitussäännösten selkiyttämistä. Kolmas ehdotus on erityismyyntinä pääasiassa amatillisiin ja tuotannollisiin sekä tieteellisiin tarkoituksiin myytävän väkiviinan ja alkoho-

lijuoman piirin täsmentämistä ja tarkistamista siten, että väkiviinan veroton erityismyynti olisi mahdollista myös laadunvalvontaan, tuotekehittelyyn, koneiden ja laitteiden toiminnan kannalta välttämättömään puhdistuskäyttöön sekä yksityisten terveydenhuolto-palvelujen tuottajille lääketieteelliseen ja lääkintäkäyttöön. Neljänneksi muutokseksi ehdotetaan, että lääninhallituksella on oikeus saada valvonnan kannalta tarpeellisia näytteitä anniskeltavista ja vähittäiskaupassa olevista alkoholijuomista.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan päivänä kuuta 199 .

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Alkoholijuomien vapaa maahantuonti

Alkoholilakia (1143/1994) valmisteltaessa lähdettiin siitä, että alkoholijuomien maahan-tuonnin ja maastaviennin täytyy olla vapaa-ta. Tästä syystä laista poistettiin kielto-lain kumoamisesta vuodesta 1932 voimassa ollut maahantuonti-, maastavienti- ja tukkumyynti-monopoli. Katsottiin, että EU:n lainsäädän-nön mukaan tällaiset tavaroiden vapaata liik-kumista koskevat esteet eivät olleet mahdol-lisia. Sittenkin tämä kanta vahvistettiin EF-TA-tuomioistuimen päättämässä niin sano-tussa Restamark-tapauksessa (E-1/94).

Yhteisölainsäädännön mukaista alkoholi-järjestelmää rakennettaessa katsottiin, että vähittäismyyntimonopolin säilyttäminen on alkoholipoliittiset tavoitteet silmälläpitäen kaikkein tärkein tavoite. Muiden kaupallisten toimintojen osalta riittäisi niiden luvanva-raistaminen kuitenkin siten, että maahan-tuonnille ei tule asettaa mitään esteitä. Tämä kanta on osoittautunut kestäväksi myös Eu-roopan yhteisöjen (EY) tuomioistuimessa, jonka ratkaisu niin sanotussa Franzen-ta-pauksessa (C-189/95) noudattaa tätä periaa-tetta. Suomen alkoholilainsäädännön mukaan alkoholijuomien kaupallinen tuonti on va-paata, mutta jos Suomessa haluaa harjoittaa alkoholijuomiin liittyvää kaupallista tai muu-

ta elinkeinotoimintaa eli myydä näitä juomia eteenpäin tai edelleen jalostaa niitä, tätä varten tarvitaan erillinen lupa.

EU:n komission XV pääosaston kanssa käydyissä neuvotteluissa on ilmennyt, että edellä mainittu periaate, jonka mukaan tuonti on vapaata, ei ole selvästi näkyvissä alkoholilaissa. Erityisesti 8 §:n 1 momenttia on pidetty tältä osin vaikeaselkoisena. Tämän vuoksi ehdotetaan, että kyseinen lainkohta muutetaan sellaiseen muotoon, että asia käy ilmi mahdollisimman selvästi. Alkoholijuomien maahantuonti Suomeen on kolmansista maista tapahtuvaa turistituontia lukuunottamatta vapaata, mutta täällä kaupallista tai muuta elinkeinotoimintaa harjoittava tarvitsee tähän erillisen luvan.

1.2. Maahantuonti-ilmoitus

Voimassa olevan alkoholilain 8 §:n 1 momentissa velvoitetaan alkoholijuomien vähittäismyyntiluvan (14 §), anniskeluluvan (21 §) tai käyttöluvan (17 §:n 2 ja 3 momentti) haltijan tekävän ilmoituksen tuotevalvontakeskukselle toimimisesta maahantuojana. Voimassa olevassa alkoholilain 11 §:ssä säädetään ainoastaan maastaviejän velvollisuudesta tehdä maastavienti-ilmoitus. Tilastollisista ja valvonnallisista syistä on syytä jatkossa velvoittaa asianomainen elinkeinonharjoittaja tekemään tarvittaessa lisäksi ilmoitus toimimisesta maahantuojana.

1.3. Erityismyynti

Suomen liittyessä Euroopan unioniin alkoholin valmisteverotussäännöstöjä muutettiin ottamalla huomioon yhteisössä sovellettavat yhdenmukaistettua alkoholiverotusta koskevat säännökset. Vuoden 1995 alusta voimaan tulleella alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetulla lailla (1471/1994) verotuksen piiriin saatettiin alkoholijuomien ohella aikaisemmasta poiketen myös väkiviina siten kuin alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 92/83/ETY lähtökohtaisesti edellytetään. Mainitut direktiivin verovapautta koskevat säännökset sisällytettiin yksityiskohtaisesti mainittuun verolakiin siltä osin kuin on kysymys nautittavaksi tarkoitettujen alkoholijuomien verottomuudesta. Suuri osa direktiivin 27 artiklaan sisältyvistä verovapaussäännöksistä liittyy alkoholin ja erityisesti väkiviinan käyt-

tämiseen muuhun kuin varsinaisiin nautintatarkoituksiin, kuten etikan, lääkkeiden, aromiaineiden ja elintarvikkeiden valmistukseen, samoin kuin sellaisten tuotteiden valmistukseen, jotka eivät sisällä alkoholia, sekä tieteelliseen tutkimukseen ja muuhun tieteelliseen tarkoitukseen ja apteekkien ja sairaaloiden lääkintäkäyttöön. Mainitut verovapaussäännökset merkitsevät käytännössä sitä, että alkoholiveroa kannetaan pääsääntöisesti vain nautittavaksi tarkoitetuista alkoholijuomista. Verovapaussäännöksiä sovellettaessa jäsenvaltion kuitenkin edellytetään huolehtivan siitä, että verovapauden oikea ja välitön soveltaminen varmistetaan ja että veropetokset, veron kiertäminen ja muu väärinkäyttö estetään.

Koska puhtaan väkiviinan ja alkoholijuomien verottomaan myyntiin ja käyttöön liittyy merkittävä väärinkäytösten vaara, Suomessa katsottiin direktiivissä edellytetyn valvonnan kannalta tarkoituksenmukaiseksi, että veroton myynti verottomiin käyttötarkoituksiin tapahtuisi alkoholilaissa tarkoitettuna erityismyyntinä ja olisi siten sallittua vain erityisen käyttöluvan haltijoille alkoholilaissa säädetyn edellytyksin. Käyttöluvan myöntäminen ja käytön valvonta säädettiin tuotevalvontakeskuksen tehtäväksi, jolle kuuluu muitakin alkoholilaissa tarkoitettuja valvontatehtäviä. Direktiivin mukaiset verottomat käyttötarkoitukset sisällytettiin tämän vuoksi alkoholilain vuoden 1995 alusta voimaan tulleen 17 §:ään. Alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 8 §:ään sisällytettiin ainoastaan säännös, jonka mukaan alkoholijuomien ja väkiviinan myynti alkoholilaissa tarkoitettuun erityismyyntiin on verotonta.

Verottoman väkiviinan käyttötarve tieteelliseen ja lääkintäkäyttöön on osoittautunut käytännössä laajemmaksi kuin voimassa olevassa 17 §:ssä säädetään. Osa tieteelliseen tai siihen rinnastettavaan tutkimustoimintaan yksityisissä tutkimuslaitoksissa ja lääketieteellisissä laboratorioissa käytettävästä väkiviinasta on katsottu jäävän verottomuuden ulkopuolelle. Lisäksi pykälässä mainittujen tuotteiden valmistukseen on tulkittu kuuluvan ainoastaan tuotteiden valmistuksessa välittömästi kuluva alkoholi, mikä on käytännössä johtanut siihen, että väkiviinan verottoman käytön ulkopuolelle on katsottu jäävän laadunvalvonta, puhdistuskäyttö ja muu pykälässä tarkoitettujen tuotteiden valmistuksen kannalta välttämätön käyttö sekä

tuotekehittely. Alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin 27 artiklassa ei kuitenkaan edellytetä sovellettavaksi verovaussäännöksiä näin suppeasti. Tämän vuoksi ehdotetaan alkoholilain 17 §:ää laajennettavaksi ja täsmennettäväksi direktiivissä sallitussa laajuudessa siten, että väkiviinan ja alkoholijuomien veroton erityismyynti olisi mahdollista pykälässä jo mainittujen käyttö-tarkoitusten lisäksi myös tieteelliseen opetukseen, välttämättömään laboratoriokäyttöön, yksityisten terveydenhuoltopalvelujen tuottajille lääketieteelliseen ja lääkintäkäyttöön sekä eri tuotteiden valmistuksessa välttämättömään laadunvalvontaan, puhdistukseen, tuotekehittelyyn sekä radiologiseen toimintoihin sekä muihin niihin verrattaviin toimintoihin. Myös hammaslääkäripalvelut luetaan edellä mainittuun verottomaan kokonaisuuteen. Verovapauden myöntäminen näihin käyttötarkoituksiin olisi perusteltua korkean alkoholiverotasomme vuoksi, jolla pyritään ehkäisemään alkoholijuomien nautintakulutusta, mutta jolla ei ole tarkoitus aiheuttaa väkiviinaa toiminnassaan käyttäville kotimaisille valmistajille ja tieteellisille toimijoille kilpailijamaita korkeampaa kustannustasoa.

1.4. Lääninhallituksen valvontaoikeuden laajennus

Lääninhallitukset ovat alkoholiasioissa eräin osin valvontaviranomaisia. Niillä on

voimassa olevan alkoholilain 44 §:n 2 momentin perusteella oikeus alkoholivalvonnallisista syistä päästä tarkastamaan anniskelupaikan ja vähittäismyyntipaikan tiloja ja toimintaa sekä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja sekä saada valvonnan kannalta tarpeelliset ilmoitukset, tiedot ja asiakirjat. Tämä ei ole ollut alkoholivalvonnan kattavuuden kannalta riittävää. Lääninhallituksen valvontavaltuuksia alkoholielinkeinojen valvomiseksi on tämän vuoksi syytä laajentaa ja tiukentaa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksen valtiontaloudelliset vaikutukset kokonaisuudessaan jäisivät vähäisiksi.

3. Asian valmistelu

Lausunnot on pyydetty oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselta, Elintarviketeollisuusliitto ry:ltä, Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan Liitto HRHL ry:ltä, Kemianteollisuus ry:ltä, Lääketeollisuusliitto ry:ltä, Lääkärikeskusten yhdistys ry:ltä, Pienanimoliitolta, Päivittäistavarakauppayhdistys ry:ltä, Suomen Alkoholijuomakauppayhdistys ry:ltä, Suomen Hotelli- ja Ravintolaliitto SHR ry:ltä, Suomen kliiniset yksityislaboratoriot ry:ltä, Suomen Viiniryttäjät ry:ltä, Teknokemian Yhdistykseltä sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitolta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

8 §. *Alkoholijuomien ja väkiviinan kaupallinen maahantuonti ja väkiviinan maahantuontilupa* Voimassa oleva 8 §:n 1 momentti on rakenteeltaan sellainen, että siinä luetaan yksityiskohtaisesti sallitun kaupallisen alkoholijuomatuonnin ala. Tämä on saattanut antaa vaikutelman siitä, että on olemassa myös kiellettyä alkoholijuomien kaupallista tuontia. Sen vuoksi asian selventämiseksi ehdotetaan säännöstä muutettavaksi niin, että alkoholijuomien kaupallisen tuonnin vapaus yksiselitteisesti selviää itse lainkohdasta.

Tästä syystä ehdotetaan myös lisättäväksi säännös erillisen luvan vaatimisesta käytettäessä alkoholijuomia kaupalliseen tarkoitukseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen. Informaatiotarkoituksen vuoksi nyt muutettavaan 8 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaussäännös lain 10 §:n nojalla määrättävästä omaan kulutuskäyttöön tapahutuvasta maahantuonnista, joka ei tarvitse erillistä maahantuontilupaa.

11 §. *Maahantuonti- ja maastavienti-ilmoitus* Nyt ehdotetaan otettavaksi 11 §:ään valvonnan tehostamiseksi ja väärinkäytösten ehkäisemiseksi säännös, jonka mukaan myös

alkoholijuomien maahantuonnista on tuotevalvontakeskukselle tehtävä alkoholijuomien tai väkiviinan maahantuonti-ilmoitus.

17 §. *Eritysmyynti ja käyttöluva* Voimassa olevassa 17 §:ssä säädetään niin sanotun erityismyyntin alasta, jonka perusteella voidaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 8 §:n 1 momentin 2 kohdassa olevan viittaussäännöksen nojalla myydä valmisteverotonta väkiviinaa ja alkoholijuomaa tiettyihin käyttötarkoituksiin sekä tällaista käyttöä koskevista edellytyksistä. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 kohta, jonka mukaan verotonta väkiviinaa tai alkoholijuomaa voitaisiin myydä ja käyttää muiden pykälässä mainittujen tuotteiden valmistuksen ohella myös alkoholijuomien valmistukseen. Kahdenkertaisen verotuksen välttämiseksi on verollisten alkoholijuomien valmistukseen käytettävä alkoholi sinänsä verotonta alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan. Mainittu veroton käyttötarkoitus olisi kuitenkin käytännössä esiintyneiden epäselvyyksien ja yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi syytä lisätä myös alkoholilaissa erityismyyntiä koskevaan säännökseen. Sitä, mitä tarkoitetaan alkoholijuomien ja muiden pykälässä tarkoitettujen tuotteiden valmistuksella, ehdotetaan täsmennettäväksi 17 §:n 2 momentissa.

Alkoholilain 17 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi niin ikään säännös, jonka mukaan valmisteverotonta väkiviinaa ja alkoholijuomaa voidaan myydä käytettäväksi tieteellisen tutkimuksen ohella myös tieteelliseen opetukseen sekä erilaisissa laboratorioissa välttämättömiin kokeisiin ja analyysihin (7 kohta). Säännös koskisi myös yksityisiä tutkimuslaitoksia. Lisäksi momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mu-

kaan apteekkien, sairaaloiden ja terveyskeskusten lisäksi tasavertaisuuden saavuttamiseksi myös yksityisten terveydenhuoltopalvelujen tuottajille voitaisiin myydä erityismyyntinä valmisteverotonta väkiviinaa tai alkoholijuomaa käytettäväksi lääkintätaroituksiin (9 kohta).

Muilta osin 1 momenttiin tehdyt korjaukset ovat joko momentin rakennetta koskevia tai luonteeltaan teknisiä tarkistuksia.

Alkoholilain 17 §:n 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan 1 momentissa tarkoitettujen tuotteiden välittömään valmistukseen rinnastettaisiin näiden tuotteiden laadunvalvonta ja muu valmistustoiminnassa välttämätön käyttö sekä tuotekehittäminen. Tällä perusteella väkiviinaa voitaisiin myydä ja käyttää verottomasti esimerkiksi alkoholijuomien tai lääkkeiden valmistuksessa tuotantovälineiden ja -laitteiden puhdistukseen sekä tuotteiden analysoinnissa tarvittaviin laboratoriotutkimuksiin. Valmistustoimintaan rinnastettaisiin myös muussa kuin valmistustoiminnassa tapahtuva koneiden ja laitteiden välttämätön puhdistuskäyttö.

44 §. *Tarkastus-, tiedonsaanti- ja rekisterinpito-oikeus* Lääninhallituksen alueellisen alkoholivalvonnan tehostamiseksi ehdotetaan, että sillä on oikeus ottaa ja saada korvauksetta valvontaa varten tarvittavat näytteet anniskeltavista ja vähittäiskaupassa olevista alkoholijuomista.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan niin pian kuin mahdollista.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

alkoholilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun alkoholilain (1143/1994) 8 §:n 1 momentti, 11 §, 17 §:n 1 ja 2 momentti ja 44 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 17 §:n 1 momentti laeissa 1477/1994 ja 1542/1995 sekä 17 §:n 2 momentti mainitussa laissa 1477/1994, seuraavasti:

8 §

*Alkoholijuomien ja väkiviinan kaupallinen
 maahantuonti ja väkiviinan
 maahantuontilupa*

Alkoholijuomia saa tuoda maahan ilman erillistä maahantuontilupaa omaa käyttöä varten sekä kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen. Omaa kulutuskäyttöä varten tapahtuvasta maahantuonnista määrätään tarkemmin 10 §:n nojalla. Kaupallisessa tai muussa elinkeinotarkoituksessa alkoholijuomia käyttävä tarvitsee maahan tuotavan alkoholijuoman osalta toimintaansa tämän lain mukaisen erillisen luvan.

11 §

Maahantuonti- ja maastavienti-ilmoitus

Se, joka tuo maahan tai vie maasta alkoholijuomia tai väkiviinaa kaupallisessa tai muussa elinkeinotarkoituksessa, on velvollinen ennen toiminnan aloittamista tekemään tuotevalvontakeskukselle ilmoituksen toimimisestaan maahantuojana tai maastaviejänä.

17 §

Erityismyynti ja käyttöluva

Se, joka harjoittaa väkiviinan ja alkoholijuoman tukkumyyntiä, saa myydä erityismyyntinä väkiviinaa tai alkoholijuomaa:

- 1) etikan valmistukseen;
- 2) lääkelaisa (395/1987) tarkoitettujen lääkkeiden valmistukseen;
- 3) elintarvikkeiden tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juo-

mien valmistuksessa käytettävien aromiainesten valmistukseen;

4) alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettujen alkoholijuomien valmistukseen;

5) elintarvikkeiden valmistukseen tai elintarvikkeiden valmistuksessa käytettävien tuotteiden valmistukseen, jos valmistettava elintarvike sisältää täytteenä tai muuten enintään 5 litraa etyylialkoholia 100 kilossa elintarviketta tai, jos valmistettava elintarvike on suklaata, enintään 8,5 litraa etyylialkoholia 100 kilossa elintarviketta;

6) muiden tuotteiden valmistukseen, jos valmistettu tuote ei sisällä nautittavissa olevaa alkoholia;

7) tieteelliseen tutkimukseen ja opetukseen sekä laboratoriotoiminnassa välttämättömiin kokeisiin ja analyyseihin;

8) lääkelaisa tarkoitetuille apteekeille, erikoissairaanhoidolaissa (1062/1989) tarkoitetuille sairaaloille sekä kansanterveyslaissa (66/1972) tarkoitetuille terveyskeskuksille lääketieteellisiin ja lääkintätarkoituksiin; sekä

9) yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitetuille terveydenhuollon palvelujen tuottajille lääketieteellisiin ja lääkintätarkoituksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun valmistukseen rinnastetaan laadunvalvonta ja muu valmistustoiminnassa välttämätön käyttö, tuotekehittely sekä koneiden ja laitteiden toiminnan kannalta välttämätön puhdistuskäyttö. Erityismyynti 1 momentin 1-7 ja 9 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin on sallittu, jos tuotevalvontakeskus on myöntänyt ostajalle alkoholijuoman tai väkiviinan käyttöluvan.

44 §

*Tarkastus-, tiedonsaanti- ja rekisterinpito-
oikeus*

Lääninhallituksella on tämän lain ja sen
nojalla annettujen säännösten ja määräysten
valvontaa varten oikeus:

1) päästä tarkastamaan anniskelupaikan ja
vähittäismyyntipaikan tiloja ja toimintaa se-
kä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja;

2) saada valvonnan kannalta tarpeelliset
ilmoitukset, tiedot ja asiakirjat; sekä

3) ottaa ja saada korvauksetta valvontaa
varten tarvittavat näytteet anniskeltavista ja
vähittäiskaupassa olevista alkoholijuomista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Laki

alkoholilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun alkoholilain (1143/1994) 8 §:n 1 momentti, 11 §, 17 §:n 1 ja 2 momentti ja 44 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 17 §:n 1 momentti laeissa 1477/1994 ja 1542/1995 sekä 17 §:n 2 momentti mainitussa laissa 1477/1994, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Alkoholijuomien ja väkiviinan kaupallinen maahantuonti ja väkiviinan maahantuontilupa

Alkoholijuomia saa tuoda maahan kaupalliseen tarkoitukseen:

1) alkoholiyhtiö omaa vähittäismyyntiään varten;

2) jäljempänä 27 §:ssä tarkoitetun tukkumyyntiluvan haltija;

3) omaa käyttöä varten alkoholijuoman valmistusluvan haltija sekä se, jolle tuotevalvontakeskus on myöntänyt 17 §:ssä tarkoitetun käyttöluvan, tehtyään tuotevalvontakeskukselle ilmoituksen toimimisestaan maahantuojana;

4) jäljempänä 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun vähittäismyyntiluvan sekä 21 §:ssä tarkoitetun anniskeluluvan haltija luvassa tarkoitettua vähittäismyyntiä tai anniskelua varten tehtyään tuotevalvontakeskukselle ilmoituksen toimimisestaan maahantuojana; sekä

5) ulkovallan Suomessa toimiva edustusto virkakäyttöön.

11 §

Maastavienti-ilmoitus

Elinkeinonharjoittaja, joka vie maasta alkoholijuomia tai väkiviinaa kaupallisiin tarkoituksiin, on velvollinen ennen toiminnan aloittamista tekemään tuotevalvontakeskukselle ilmoituksen toimimisestaan maastaviejänä.

8 §

Alkoholijuomien ja väkiviinan maahantuonti ja väkiviinan maahantuontilupa

Alkoholijuomia saa tuoda maahan ilman erillistä maahantuontilupaa omaa käyttöä varten sekä kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen. Omaa kulutuskäyttöä varten tapahtuvasta maahantuonnista säädetään tarkemmin 10 §:n nojalla. Kaupallisessa tai muussa elinkeinotarkoituksessa alkoholijuomia käyttävä tarvitsee maahan tuotavan alkoholijuoman osalta toimintaansa tämän lain mukaisen erillisen luvan.

11 §

Maahantuonti- ja maastavienti-ilmoitus

Se, joka tuo maahan tai vie maasta alkoholijuomia tai väkiviinaa kaupallisessa tai muussa elinkeinotarkoituksessa, on velvollinen ennen toiminnan aloittamista tekemään tuotevalvontakeskukselle ilmoituksen toimimisestaan maahantuojana tai maastaviejänä.

17 §

Erityismyynti ja käyttöluva

Se, joka harjoittaa väkiviinan ja alkoholi-
juoman tukkumyyntiä, saa myydä erityis-
myyntinä väkiviinaa tai alkoholijuomaa:

- 1) etikan valmistukseen;
- 2) lääkelaisissa (395/1987) tarkoitettujen lääkkeiden valmistukseen;

3) elintarvikkeiden tai enintään 1,2 tilavuusprosentia etyylialkoholia sisältävien juomien valmistuksessa käytettävien aromiainesten valmistukseen;

4) elintarvikkeiden valmistukseen tai elintarvikkeiden valmistuksessa käytettävien tuotteiden valmistukseen, jos valmistettava elintarvike sisältää täyteenä tai muuten enintään 5 litraa etyylialkoholia 100 kilossa elintarviketta tai, jos valmistettava elintarvike on suklaata, enintään 8,5 litraa etyylialkoholia 100 kilossa elintarviketta;

5) muiden tuotteiden valmistukseen, jos valmistettu tuote ei sisällä alkoholia;

6) tieteellisiin tutkimuksiin; sekä

7) apteekkeille, erikoissairaanhoidolaissa (1062/89) tarkoitetuille sairaaloille ja terveyskeskuksille lääkintätarkoituksiin.

Erityismyynti 1 momentin 1-6 kohdassa tarkoitettuihin tarkoituksiin on sallittu, jos tuotevalvontakeskus on myöntänyt ostajalle alkoholijuoman tai väkiviinan käyttöluvan.

- 1) etikan valmistukseen;
- 2) lääkelaisissa (395/1987) tarkoitettujen lääkkeiden valmistukseen;

3) elintarvikkeiden tai enintään 1,2 tilavuusprosentia etyylialkoholia sisältävien juomien valmistuksessa käytettävien aromiainesten valmistukseen;

4) alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettujen alkoholijuomien valmistukseen;

5) elintarvikkeiden valmistukseen tai elintarvikkeiden valmistuksessa käytettävien tuotteiden valmistukseen, jos valmistettava elintarvike sisältää täyteenä tai muuten enintään 5 litraa etyylialkoholia 100 kilossa elintarviketta tai, jos valmistettava elintarvike on suklaata, enintään 8,5 litraa etyylialkoholia 100 kilossa elintarviketta;

6) muiden tuotteiden valmistukseen, jos valmistettu tuote ei sisällä nautittavissa olevaa alkoholia;

7) tieteelliseen tutkimukseen ja opetukseen sekä laboratoriotoiminnassa välttämättömiin kokeisiin ja analyysiin;

8) lääkelaisissa tarkoitetuille apteekkeille, erikoissairaanhoidolaissa (1062/1989) tarkoitetuille sairaaloille sekä kansanterveyslaissa (66/1972) tarkoitetuille terveyskeskuksille lääketieteellisiin ja lääkintätarkoituksiin; sekä

9) yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitetuille terveydenhuollon palvelujen tuottajille lääketieteellisiin ja lääkintätarkoituksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun valmistukseen rinnastetaan laadunvalvonta ja muu valmistustoiminnassa välttämätön käyttö, tuotekehittely sekä koneiden ja laitteiden toiminnan kannalta välttämätön puhdistuskäyttö. Erityismyynti 1 momentin 1-7 ja 9 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin on sallittu, jos tuotevalvontakeskus on myöntänyt ostajalle alkoholijuoman tai väkiviinan käyttöluvan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

44 §

Tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Lääninhallituksella on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa varten oikeus:

1) päästä tarkastamaan anniskelupaikan ja vähittäismyyntipaikan tiloja ja toimintaa sekä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja; sekä

2) saada valvonnan kannalta tarpeelliset ilmoitukset, tiedot ja asiakirjat.

44 §

Tarkastus-, tiedonsaanti- ja rekisterinpito-oikeus

Lääninhallituksella on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa varten oikeus:

1) päästä tarkastamaan anniskelupaikan ja vähittäismyyntipaikan tiloja ja toimintaa sekä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja;

2) saada valvonnan kannalta tarpeelliset ilmoitukset, tiedot ja asiakirjat; sekä

3) ottaa ja saada korvauksetta valvontaa varten tarvittavat näytteet anniskeltavista ja vähittäiskaupassa olevista alkoholijuomista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

